

2nd INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

**“EUROINTEGRATION IN ART, SCIENCE AND EDUCATION:
EXPERIENCE, DEVELOPMENT PERSPECTIVES”**

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**“ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД,
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ”**

Klaipėda University, 2025

Bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos (LIBIS) portale ibiblioteka.lt

Compilers of the publication:

Упорядники видання:

Prof. dr. Rasa Braslauskienė,
Doc. dr. Reda Jacynė,
Doc. dr. Maryna Ponomarenko.

Conference Scientific Committee:

Науковий комітет конференції:

Prof. Dr. Rimantas Balsys (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Rasa Braslauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
PhD student Evelina Brazauskienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Honored Art Worker of Ukraine Dmytro Velychko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Matilda Karamatic Brčić (University of Zadar, Croatia).
Assoc. Prof. Dr. Reda Jacynė (Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Andrii Krasnozhan (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Prof. Dr. Ganna Muzychenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Aida Norvilienė (Klaipėda University, Lithuania).
Assoc. Prof. Dr. Maryna Ponomarenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine; Klaipėda University, Lithuania).
Prof. Dr. Honored Art Worker of Ukraine Olga Tarasenko (The State Institution “South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky”, Ukraine, Odesa)
Assoc. Prof. Dr. Ioana Todor (“1 Decembrie 1918” University of Alba Iulia, Romania).

Untranslated language of the authors.

Мову авторів збережено без змін та перекладу.

© Rasa Braslauskienė, Reda Jacynė, Maryna Ponomarenko (sudarytojos), 2025

© Klaipėdos universitetas, 2025

ISBN 978-609-481-244-6

Foreword

The Second International Conference *EUROINTEGRATION IN THE ARTS, SCIENCE AND EDUCATION: PERSPECTIVES, PERSPECTIVES OF IMPLEMENTATION* is an event that demonstrates the support of Ukrainian scientists by Lithuanian colleagues and is dedicated to the topical issues of fine arts, culture and pedagogy.

For the second year in a row, researchers with many years of experience, as well as undergraduate and graduate students, meet in the scientific space of the conference, which is in line with the principle of equality and aims to combine traditions and alternative approaches.

The conference proceedings reflect the main goal of the event - to bring together European and Ukrainian researchers, to highlight non-standard opinions and to establish ways of interaction in the field of interdisciplinary research. Our tasks are to find answers to the questions of how intergenerational knowledge and diverse perspectives can improve the sustainable development of education and science, how to integrate theoretical achievements into life, and how to combine science and art in the context of new demands and requirements of society.

The publication of the proceedings in an online format is a deliberate move by the conference organisers, in consistence with one of the priorities of the European Green Deal - the rational use of natural resources and the development of an ecological consciousness in the global scientific community.

Compilers

Передмова

Друга Міжнародна конференція «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ В МИСТЕЦТВІ, НАУЦІ ТА ОСВІТІ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ» – захід, що демонструє підтримку українських вчених литовськими колегами, присвячений актуальним проблемам образотворчого мистецтва, культури і педагогіки.

Другий рік поспіль в науковому просторі конференції зустрічаються дослідники з багаторічним досвідом та студенти і аспіранти, що відповідає принципу рівності та спрямовано на поєднання традицій і альтернативних підходів.

Матеріали конференції віддзеркалюють головну мету заходу – об'єднання європейських і українських дослідників, висвітлення нестандартних думок та налагодження шляхів взаємодії у царині міждисциплінарних досліджень. Наші завдання – це пошук відповідей на запитання, як знання різних поколінь та різноманітні точки зору можуть покращити сталий розвиток освіти і науки, як інтегрувати теоретичні здобутки в життя та поєднати науку і мистецтво в контексті нових запитів та вимог суспільства.

Публікація матеріалів в онлайн-форматі – усвідомлений крок організаторів конференції, який відповідає одному з пріоритетних напрямів у реалізації європейського «зеленого курсу» – раціональному використанню природних ресурсів та формуванню еко-свідомості у світовій спільноті вчених.

Упорядники

CONTENT ЗМІСТ

ART AND CULTURE

МИСТЕЦТВО ТА КУЛЬТУРА / 9

Ashykhmina Nataliia, Deng Xiyue. METHODS OF FORMING THE PROFESSIONAL AND SUBJECTIVE POSITION OF FUTURE OF FUTURE MASTERS OF MUSICAL ARTS / 10

Chibalashvili Asmati. THE ANTHROPOCENE IN ART. ARTISTIC STRATEGIES IN RESPONSE TO THE ECOLOGICAL CRISIS / 13

Чупріна Наталія, Царій Євгенія. ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБРАЗНИХ РИС АРХИТЕКТУРНОГО БРУТАЛІЗМУ В ДИЗАЙНІ СУЧАСНОГО ОДЯГУ / 16

Chuprina Nataliia, Tsariy Yevgeniia. TRANSFORMATION OF IMAGINARY TRAITS OF ARCHITECTURAL BRUTALISM IN MODERN FASHION DESIGN / 19

Danilova Olga, Ponomarenko Maryna. PAINTINGS OF THE SISTINE CHAPEL: ICONOGRAPHIC AND STYLISTIC FEATURES / 20

Fam Tkhi An Khan, Slityuk Olena. FEATURES OF CHARACTER DEVELOPMENT FOR A CHILDREN'S BOOK / 26

Гіптенко Віталій, Давиденко Ірина. ВТІЛЕННЯ ІДЕЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ХАЙПБІСТ КУЛЬТУРИ / 29

Hiptenko Vitalii, Davydenko Iryna. EMBODYING THE IDEA OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN HYPEBEAST CULTURE / 31

Honghe Gao, Yezhova Olga. DESIGN AND APPLICATION OF VR TECHNOLOGY IN SHADOW PUPPETRY ART / 32

Heqi Sun. LITHUANIA'S SCHOLARSHIP DIPLOMACY: RESILIENCE CRAFTING IN SMALL-STATE FOREIGN POLICY / 36

Григорчук Ганна, Булгакова Тетяна. СУЧАСНИЙ ЦЕНТР ДОЗВІЛЛЯ: ТИПИ ЗАКЛАДІВ В УКРАЇНІ ТА ЗАКОРДОНОМ / 40

Hryhorchuk Hanna, Bulhakova Tetiana. MODERN LEISURE CENTERS: TYPES OF ESTABLISHMENTS IN UKRAINE AND ABROAD / 43

Jing Xuan, Chuprina Nataliia. INTEGRATION OF CHINESE KNOT STITCH EMBROIDERY IN CONTEMPORARY FASHION DESIGN / 44

Юхимчук Анастасія, Пашкевич Калина, Герасименко Олена. STELLA MCCARTNEY, VIVIENNE VESTWOOD, PALOMO SPAIN: ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПТУ В ДИЗАЙНЕРСЬКОМУ ОДЯЗІ ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ПЕРШИХ І ОСТАННІХ КОЛЕКЦІЙ / 48

Yukhymchuk Anastasiia, Pashkevych Kalyna, Gerasymenko Olena. STELLA MCCARTNEY, VIVIENNE VESTWOOD, PALOMO SPAIN: THE EVOLUTION OF THE CONCEPT IN DESIGNER CLOTHING THROUGH THE PRISM OF THE FIRST AND LAST COLLECTIONS / 51

Капустаринська Таїсія, Петрашик Володимир. КОМПОЗИЦІЙНА ВИРАЗНІСТЬ У ТРИВИМІРНОМУ МОДЕЛЮВАННІ МОНУМЕНТАЛЬНОЇ СКУЛЬПТУРИ / 52

Kapustarynska Taisiya, Petrashik Volodymyr. EXPRESSION OF COMPOSITION IN 3D-MODELING OF MONUMENTAL SCULPTURE / 54

Kokhalska Anastasiia, Zhadan Valeriia, Ponomarenko Maryna. IN SEARCH OF HARMONY: MICHELANGELO BUONARROTI AND AUGUSTE RODIN / 55

Колесова Олена. ЕТИЧНІ ДИЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДИЗАЙНІ / 58

Kolesova Olena. ETHICAL DILEMMAS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN DESIGN
Коприва Аттіла. МУЗЕЙНА СПАДЩИНА РОДИННОГО БУДИНКУ АДАЛЬБЕРТА ЕРДЕЛІ В МУКАЧЕВІ / 60

Kopriva Attila. MUSEUM HERITAGE OF THE FAMILY HOUSE ADALBERT ERDELI IN MUKACHEVO / 64

Котова Ольга. МОДЕРНІЗМ ОЛЕКСАНДРА СТОВБУРА / 65

Kotova Olga. MODERNISM OF ALEXANDER STOVBUR / 72

Коваленко Сергій. ДИПЛОМНА РОБОТА ЯК ЕТАП ТВОРЧОГО СТАНОВЛЕННЯ ХАРКІВСЬКОГО ХУДОЖНИКА КОСТЯНТИНА ЛИЗОГУБА: ХУДОЖНЬО-СТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ / 73

Kovalenko Serhii. THE DIPLOMA AS A STAGE OF CREATIVE FORMATION OF THE KHARKIV ARTIST KOSTIANTYN LYZHUB: ARTISTIC AND STYLISTIC FEATURES / 76

Лабунець Єлизавета, Слітюк Олена. РОЛЬ ДОПОВНЕНОЇ РЕАЛЬНОСТІ ТА GIF-АНІМАЦІЙ В ДИЗАЙНІ, ЯК ЗАСОБУ КОМУНІКАЦІЇ / 77

Labunets Yelyzaveta, Slityuk Olena. THE ROLE OF AUGMENTED REALITY AND GIF ANIMATIONS IN DESIGN AS A MEANS OF COMMUNICATION / 79

Lisohor Alla. CULTURAL CODES AND IDENTITY IN FASHION / 80

Лоза Наталя. РІЗНИЦЯ ПОНЯТЬ *СТАНКОВА КАРТИНА* ТА *ТВІР-ПАННО*: ОСОБЛИВІСТЬ ІСНУВАННЯ В ІНТЕР'ЄРІ / 83

Loza Natalya. THE DIFFERENCE BETWEEN THE CONCEPTS OF *EASEL PAINTING* AND *PANEL PAINTING*: THE PECULIARITY OF EXISTENCE IN THE INTERIOR. / 86

Малік Олексій. АВАНГАРДНЕ ВІДЛУННЯ В ОДЕСЬКОМУ МИСТЕЦТВІ КІНЦЯ ХХ ТА НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ / 87

Malik Oleksiy. AVANTGARDE ECHOES IN ODESSA ART OF THE LATE 20TH AND BEGINNING OF THE 21ST CENTURY / 90

Meng Kun, Yezhova Olga. DIGITAL ILLUSTRATION ART IN AGRICULTURAL PRODUCT PACKAGING: A STUDY ON THE REVITALIZATION DESIGN OF RURAL CULTURAL HERITAGE / 91

Mishenina Halyna, Ligita Šimanskienė. THE RELATIONSHIP BETWEEN MANAGERS' CREATIVITY AND ORGANIZATIONAL CULTURE AND THEIR IMPACT ON INNOVATION ACTIVITY AND READINESS FOR CHANGE / 94

Місюк Анатолій, Павлова Тетяна. ВІЗУАЛЬНІ НАРАТИВИ СУЧАСНОГО УКРАЇНСЬКОГО СТАНКОВОГО ЖИВОПИСУ / 98

Misiuk Anatolii, Pavlova Tetiana. VISUAL NARRATIVES OF CONTEMPORARY UKRAINIAN EASEL PAINTING / 101

Molotkienė Ernesta. POSSIBILITIES FOR APPLYING PLURALISTIC ETHICS IN CREATING AN ETHICAL DIGITAL ENVIRONMENT / 103

Mulenson Lina, Miroschnichenko Olena, Velychko Dmytro. VALERY HEGAMYAN: THE FORMATION OF ART EDUCATION IN THE FACULTY OF ART AND GRAPHICS / 107

Носенко Анна, Величко Дмитро. ОРНАМЕНТАЛЬНІ КОМПОЗИЦІЇ В СУЧАСНИХ МУРАЛАХ: ГАРМОНІЗАЦІЯ ПРОСТОРУ ЗАСОБАМИ СТРУКТУРУВАННЯ / 110

Nosenko Anna, Velychko Dmytro. ORNAMENTAL COMPOSITIONS IN MODERN MURALS: HARMONIZATION OF SPACE BY MEANS OF STRUCTURING / 115

Овакімян Лаура, Кротова Тетяна. ЗАСОБИ ПРОЯВУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ПУБЛІЧНОМУ ІМІДЖІ ОЛЕНИ ЗЕЛЕНСЬКОЇ / 116

Ovakimian Laura, Krotova Tetiana. MEANS OF MANIFESTATION OF NATIONAL IDENTITY IN THE PUBLIC IMAGE OF OLENA ZELENSKA / 119

Pavlova Tetiana. IN THE IRON EMBRACE OF THE EMPIRE: KHARKIV AVANT-GARDE IN THE 1930s / 120

Пахомова-Власова Наталія. СИНТЕЗ ЖАНРІВ МИСТЕЦТВА В РЕАЛІЗАЦІЇ ТВОРЧОГО ЗАВДАННЯ ПРИ СТВОРЕННІ ЗОБРАЖУВАНИХ ПРОСТОРІВ У РОЗПИСАХ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ЇХНІЙ ЗВ'ЯЗОК ІЗ РЕАЛЬНОЮ АРХІТЕКТУРОЮ / 125

Pakhomova-Vlasova Nataliia. SYNTHESIS OF ART GENRES IN THE IMPLEMENTATION OF THE CREATIVE TASK OF CREATING DEPICTED SPACES IN INTERIOR PAINTINGS AND THEIR CONNECTION WITH REAL ARCHITECTURE / 127

Перець Олег. ПЕРЕТВОРЕННЯ МІСЦЬ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРСЬКОЇ ПРИСУТНОСТІ ЗАСОБАМИ НОВІТНЬОГО УКРАЇНСЬКОГО МОНУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА / 128

Perets Oleh. TRANSFORMATION OF PLACES OF RUSSIAN IMPERIAL PRESENCE BY MEANS OF MODERN UKRAINIAN MONUMENTAL ART / 131

Полякова Марина. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ДИЗАЙНІ КНИЖКОВИХ ОБКЛАДИНОК: СВІТОВИЙ ТА УКРАЇНСЬКИЙ ДОСВІД / 132

Poliakova Maryna. ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN BOOK COVER DESIGN: WORLD AND UKRAINIAN EXPERIENCE / 135

Ponomarenko Maryna. PISANKA. CULTURAL CODE OF UKRAINE / 136

Ponomarenko Maryna, Iurchenko Maryna. SYMBOLISM OF THE CHECKERBOARD FLOOR IN WORKS OF RELIGIOUS ART OF THE MIDDLE AGES / 140

Romanenkova Yuliia. ATTESTATION PUBLIC EXPOSITIONS OF ART WORKS IN NATIONAL ACADEMY OF FINE ARTS AND ARCHITECTURE: EDUCATIONAL FACTOR. STIMULUS. TRADITION / 144

Сербін Олегослав, Пашкевич Калина. КРЕАТИВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ОДЯГУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ / 148

Serbin Olehoslav, Pashkevich Kalina. CREATIVE MODELLING OF CLOTHING: WORLD EXPERIENCE IN EDUCATING FASHION DESIGNERS/ 151

Shtainer Tetiana. INTERACTION OF FONT GRAPHICS AND FASHION DESIGN IN UKRAINIAN AND EUROPEAN ART / 152

Syvokon Iurii. TECHNOLOGICAL FRAMEWORK OF PERFORMING SKILLS IN THE CONTEXT OF CLASSICAL DANCE / 154

Скасків Олесь, Чупріна Наталія. ТРАДИЦІЙНА АРХІТЕКТУРА ЯК ДЖЕРЕЛО НАТХНЕННЯ В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ ОДЯГУ / 157

Skaskiv Olesia, Chuprina Nataliia. TRADITIONAL ARCHITECTURE AS A SOURCE OF INSPIRATION IN MODERN CLOTHING DESIGN / 159

Soloviov Dmytro, Mykhailova Rada. CULTURAL HERITAGE AT WAR: THE FATE OF SOVIET UKRAINIAN MONUMENTAL ART / 160

Спасскова Олена. ВПЛИВ ТРАДИЦІЙНОЇ ЯПОНСЬКОЇ ГРАВЮРИ НА РАННЮ ТВОРЧІСТЬ Г. НАРБУТА / 163

Spasskova Olena. THE INFLUENCE OF TRADITIONAL JAPANESE PRINTMAKING ON THE EARLY ARTISTIC WORK OF H. NARBUT / 165

Сун Яньбо, Володимир Тарасов. ПЛАСТИЧНА МОВА ФУ ЧЖУНХУА: СКУЛЬПТУРА, ІНСТАЛЯЦІЯ, РЕДІМЕЙД / 166

Song Yanbo, Tarasov Volodymyr. FU ZHONGWAN'S FORMAL ART LANGUAGE: SCULPTURE, INSTALLATION, READYMADE / 169

Taran Maksym, Slityuk Olena. ANIMATION IN WEB DESIGN AS A WAY TO IMPROVE USER INTERACTION / 170

Tarassenko Andrii. TRADITION AND INNOVATION IN THE PAINTING OF YURI EGOROV / 173

Tarassenko Olga. SERGEI BELIK'S PAINTING: THE FEELING OF DIVINE PRESENCE IN EVERYDAY SPACE / 180

Уразбаєва Анастасія, Ковальчук Остап. ВПЛИВ ШКОЛИ АНТОНА АЖБЕ НА ФОРМУВАННЯ ХУДОЖНЬОЇ МАНЕРИ АБРАМА МАНЕВИЧА / 186

Urazbaieva Anastasiia, Kovalchuk Ostep. THE INFLUENCE OF ANTON AŽBE'S SCHOOL ON THE FORMATION OF ABRAM MANEVICH'S ARTISTIC MANNER / 190

Volosova Milana, Ponomarenko Maryna. *THE LAST SUPPER* BY LEONARDO DA VINCI: PECULIARITIES OF ICONOGRAPHY / 191

Чжан Хен, Котляр Євген. *СЕЛЯНСЬКИЙ РЕАЛІЗМ* ЯО ЧЖУНХУА: СЮЖЕТНО-ОБРАЗНІ ОСОБЛИВОСТІ У ТВОРАХ 1970-х – 1990-х рр. / 195

Zhang Heng, Kotlyar Yevgen. *PEASANT REALISM* OF YAO ZHUNGHUA: PLOT-IMAGE FEATURES IN THE WORKS OF THE 1970S - 1990S. / 198

Xingchen Pan, Chubotina Iryna. CROSS-BORDER INTEGRATION OF CONTEMPORARY HAND-MADE BEADS: FROM TRADITIONAL COLLECTIBLES TO FASHION ITEMS / 199

Wen Xinmiao, Pashkevych Kalyna. THE CRAFTSMANSHIP OF MIAO EMBROIDERY IN XIANGXI, CHINA: CONTINUOUS INHERITANCE AND DIVERSE EVOLUTION DRIVEN BY DIGITALIZATION / 203

PEDAGOGY AND PSYCHOLOGY

ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ / 206

- Andrienko Oleksandr, Cherednikov Oleg, Iurchenko Maryna, Chupryna Volodymyr. PSYCHOLOGICAL-PEDAGOGICAL DIAGNOSTICS AND SUPPORT OF MENTAL HEALTH OF STAFF IN CONDITIONS OF EXCESSIVE INTELLECTUAL LOADS / 207
- Богайчук Людмила. АКТУАЛЬНІ ТЕМИ РОЗПИСУ ТКАНИН В ТВОРЧИХ РОЗРОБКАХ СТУДЕНТІВ ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ / 211
- Bohaichuk Liudmyla. CURRENT TOPICS OF FABRIC PAINTING IN THE CREATIVE DEVELOPMENTS OF STUDENTS OF FACULTY OF ART AND GRAPHICS / 214
- Braslauskienė Rasa, Dirmeikė Erika. IMPROVING THE COMPETENCES OF PRESCHOOL TEACHERS BY IMPLEMENTING THE STRATEGY OF UNIVERSAL DESIGN FOR EDUCATION / 215
- Jacynė Reda. A THEORETICAL APPROACH TO THE EDUCATIONAL ASPECTS OF THE TRANSMISSION OF CULTURE / 226
- Klevets Viktoria, Shtainer Tetiana. THE ROLE OF GAMIFICATION IN THE TEACHING OF DESIGN DISCIPLINES / 230
- Lystopad Oleksii, Lystopad Natalia. DEVELOPMENT OF CREATIVE POTENTIAL OF PRESCHOOL CHILDREN BY MEANS OF NON-TRADITIONAL DRAWING TECHNIQUES / 232
- Mardarova Iryna, Hudanych Nataliia. PEDAGOGICAL PRACTICE AS A FACTOR IN THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' COGNITIVE INITIATIVE / 235
- Маслова Тетяна, Басанець Лука. ТВОРЧІСТЬ ЯК БАЗОВИЙ КОМПОНЕНТ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ. / 238
- Maslova Tetiana, Basanets Luka. CREATIVITY AS A BASIC COMPONENT OF THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMPETENCES OF ART STUDENTS / 241
- Na Yang, Yezhova Olga. HERITAGE-INSPIRED DESIGN: RESEARCH-BASED EDUCATION ON MORTISE-TENON STRUCTURES / 243
- Nezhyva Olga. THE USE OF CONTENT AND LANGUAGE INTEGRATED LEARNING (CLIL) METHODOLOGY IN FOREIGN LANGUAGES LESSONS / 247
- Norvilienė Aida, Jonkienė Rita. BENDROJO UGDYMO MOKYKLOS ĮVAIZDŽIO KŪRIMO KRITERIJAI MOKYKLOS VADOVŲ NUOMONE / 252
- Norvilienė Aida, Jonkienė Rita. CRITERIA FOR CREATING THE IMAGE OF A GENERAL EDUCATION SCHOOL FROM THE PERSPECTIVE OF SCHOOL PRINCIPALS / 255
- Охрімець Юлія, Бутузова Лариса. УЯВЛЕННЯ ПЕДАГОГІВ ПРО ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я НА РОБОТІ / 256
- Okhrimets Yulia, Butuzova Larysa. TEACHERS' PERCEPTIONS OF MENTAL HEALTH AT WORK / 259
- Растрюгіна Алла, Клепар Марія. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ТРАВМ ВІЙНИ У ШКОЛЯРІВ / 260
- Rastrygina Alla, Klepar Maria. PECULIARITIES OF USING ETHNO-CULTURAL TRADITIONS TO OVERCOME WAR TRAUMA IN SCHOOLCHILDREN / 263
- Romanchuk Oleksandr, Lisohor Alla. THE ROLE OF THE PROJECT METHOD IN THE FORMATION OF PROFESSIONAL SKILLS OF VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS / 264
- Rubakha Veronika, Shtainer Tetiana. FORMATION OF ENTREPRENEURIAL COMPETENCES IN VOCATIONAL EDUCATION STUDENTS / 267
- Савчук Олена. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ СЕРЕДНЯ ОСВІТА ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ ТА ТЕХНОЛОГІЇ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ / 270
- Savchuk Olena. PROFESSIONAL TRAINING OF STUDENT IN THE SPECIALTY OF SECONDARY EDUCATION LABOR TRAINING AND TECHNOLOGIES IN EUROPEAN COUNTRIES / 272
- Шевченко Інґа. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ПОЛІХУДОЖНЬОГО ПРОФІЛЮ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ / 273
- Shevchenko Inha. THE TRAINING OF THE FUTURE TEACHER OF MUSIC ARTS OF POLY ARTS PROFILE IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION / 275

Strautman Linda, Usov Valentin. INTERACTIVE TEACHING METHODS IN DESIGN DISCIPLINES USING FOLK ART / 276

Subota Maryna. GENERATIVE AI AS AN *EXTENSION* OF HUMANS: THE IMPACT OF CHATGPT ON THE COGNITIVE SKILLS OF SOCIAL SCIENCE AND HUMANITIES STUDENTS / 279

Твердохлібова Яніна. ТВОРЧИЙ ДОСВІД ХУДОЖНИКІВ-ПЕДАГОГІВ ЯК ДИДАКТИЧНИЙ ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА / 283

Tverdohlybova Yanina. CREATIVE EXPERIENCE OF ARTISTS-EDUCATORS AS A DIDACTIC FACTOR OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF THE FUTURE ART TEACHER / 286

Zamrykit Aleksandra, Klanienė Ilona. SAVANORIŲ ATRANKOS SOCIALINEI PEDAGOGINEI VEIKLAI SU SOCIALINES RIZIKAS IŠGYVENANČIŲ ŠEIMŲ VAIKAIS METODAI / 287

Zamrykit Aleksandra, Klanienė Ilona. METHODS OF SCREENING VOLUNTEERS FOR SOCIAL PEDAGOGICAL ACTIVITIES WITH CHILDREN FROM FAMILIES EXPERIENCING SOCIAL RISKS / 292

Zubrickienė Ilona. THE EXPRESSION SOCIAL JUSTICE IN NON-FORMAL EDUCATION: TEACHERS' EXPERIENCES / 293

ВІДКРИТІ ПЕРЕГЛЯДИ ТВОРЧИХ РОБІТ У НАЦІОНАЛЬНІЙ АКАДЕМІЇ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І АРХІТЕКТУРИ: ВИХОВНИЙ ФАКТОР. СТИМУЛ. ТРАДИЦІЯ

Романенкова Юлія

Професор, доктор мистецтвознавства,

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури, Україна

ORCID: 0000-0001-6741-7829

yuliia.romanenkova@naoma.edu.ua

Анотація. Матеріал має на меті акцентувати роль творчої майстерні в сучасній вітчизняній художній освіті, акцентовано значення процесу відкритого перегляду творчих робіт для формування експозиційної культури, врегулювання самооцінки та відчуття відповідальності за якість презентованого арт-продукту у майбутніх митців. Огляд зроблено на прикладі традиції відкритих переглядів НАОМА.

Ключові слова: перегляд, творча майстерня, мистецька освіта, живопис, реставрація, архітектура, академічний рисунок, дизайн.

Вступ. Сучасний митець, особливо – молодий – це особистість, яка формується в умовах цілковитої творчої свободи, широких можливостей і часто необмежених горизонтів для самореалізації. Нинішня ситуація, що від пандемії перейшла до воєнних подій, не лише не зупинила в розвитку художні процеси в Україні, а багато в чому і спонукала мистецьку еліту до активізації діяльності. Але те підґрунтя, на якому формується сучасна мистецька молодь, художня освіта, на сьогодні має дуже суперечливі характеристики. Однією з найгостріших проблем стає збереження академічної освіти, яка формує митця «класичного формату», що надалі стає все складнішим, – молода генерація не бачить перспектив у традиційній освіті, маючи можливість вчитися за кордоном, порівнювати різні освітні моделі, бачити, як реалізується навчальний процес у різних ЗВО, і багато в чому рухаючись шляхом найменшого супротиву і не помічаючи підміни понять. Однією з найважливіших задач у цих умовах стає грамотне, органічне поєднання традицій і новацій, синтез класичного змісту та сучасного інструментарію, завдяки якому традиція не лише зберігає життя, але і заграє новими фарбами. Одним з основних форпостів для збереження традиційної художньої освіти високого рівня якості залишається Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури (НАОМА), що завжди відігравала функцію провідного мистецького освітнього закладу держави, конкуруючи в цьому переважно зі львівськими освітніми центрами художнього профілю, яким а-priori навіть у силу географічної близькості до європейських освітніх і культурних центрів судилося бути серед флагманів.

Теоретична частина

Враховуючи останні кілька років повного відсторонення соціуму від звичайного ритму діяльності будь-якого профілю через пандемію і потім військові дії, легко зрозуміти стрімке падіння рівня освіти загалом і художньої зокрема, що серед причин має крім зазначеного і радикальну мутацію системи домінант сучасного молодого покоління. Тому для сьогоднішніх мистецьких закладів комплекс задач, які формує сама реальність, мабуть, починається з того, як зберегти попит на традиційні художні цінності, інтерес у молоді до художньої царини та бажання займатися мистецтвом. А серед методів, якими послуговуються сучасні вітчизняні митці-педагоги, є ті, які можна віднести до найефективніших для виховання художника в сучасних складних умовах, – відкриті перегляди творчих робіт, традиція проведення яких є однією з «родзинок» освітнього

процесу в НАОМА. Академія має у своїй структурі низку творчих майстерень, які з повним правом можна назвати основою категорія «школа» в мистецькій освіті. Це феномени, які мають самостійну формуючу роль при підготовці професіоналів у галузі образотворчого мистецтва і архітектури, кожен із них є унікальним, ґрунтується на особливих, вибудованих на чітких правилах взаємодії, стосунках Майстра та Учня. Але головне, що майстерня базується на відчутті відповідальності. І з боку керівників, і з боку студентів. Академія має майстерні станкового живопису (керівники – М. Гуйда, О. Ясенев), живопису та храмової культури (керівники – О. Цугорка, І. Пилипенко), експериментальну молода майстерню формального мистецтва (керівники – А. Блудов, А. Цой), скульптури (керівники – А. Балог та Б. Мазур), книжкової графіки (керівники – Г. Галинська та О. Грищенко), вільної графіки (керівники – А. Чебикін, В. Кириченко, І. Кириченко, Н. Сергєєва, Т. Ковач), і ще чимало майстерень, кожна з яких має знаних керівників. Окремий акцент варто зробити на майстернях архітектури НАОМА, керованих Л. Скорик, А. Давидовим, Л. Прибеґою, Д. Антонюком. Це та сама славетна традиція, яка нараховує вже не один рік, і саме ті керівники, які витрачають чимало зусиль, щоб зберігати роль майстерень у мистецькій освіті та мінімізувати формалізацію підходу до цього явища. Ці майстерні для академії – це ядро її архітектурної освіти, тут зароджується новація та ретельно зберігається традиція, прикладом чого може бути розробка проекту «НАОМАНОВА». Кілька останніх років замкненості, дистанційного формату навчання, який значно скоротив години спілкування викладачів зі студентами, спонукали до того, щоб максимальну увагу приділяти збереженню традиційно високого професійного рівня випускників майстерень. Для студентів, як і для викладачів, один з механізмів, які допомагають підтримувати належний рівень та тримати себе у формі, – це відкритий ректорський перегляд, яким завершується семестр і де присутні часто не лише викладачі, але і всі бажаючі побачити результати роботи студентів, інколи навіть представники міністерства, яких запрошує академія (На перегляд спільно з міністерством...). Тому на такі події часто припадають Дні відкритих дверей академії (Дні відкритих дверей...). Відкритий перегляд, як і публічний захист кваліфікаційних робіт (Захист кваліфікаційних робіт магістрів...), включає обговорення, оцінювання, тому, звісно, відповідальність за роботи, експоновані на цих переглядах, максимальна. І для студентів, і для їх кураторів. Це стимул для обох сторін максимально вигідно презентувати свої напрацювання, не припускати халтури та демонструвати обличчя майстерні. Під час цих переглядів не можна припускати імітації дії, бо вони не лише відвідуються багатьма глядачами, в тому числі й сторонніми, але і фіксуються з подальшим розповсюдженням матеріалів, що сприяє популяризації і майстерень, і закладу загалом (Відбувся поточний перегляд студентських робіт...; Перегляд в НАОМА студентських робіт...; Запрошуємо на перегляд студентських робіт...; «Разом із нами у світі мистецтва...»). При чому, ці матеріали часто створюються самими студентами, що робить їх неупередженими хроніками подій (НАОМА: перегляд, зима...).

Відчуття відповідальності виховує і експозиційну культуру, формує розуміння власної гідності Митця, що відповідає за рівень якості власного арт-продукту, за здатність Учителя виховати Учня, за спроможність Alma-Mater зберігати статус Взірця в освіті. З майстерень під час публічних переглядів ніхто не виходить байдужим, це і виховний фактор для майбутніх митців, які прагнуть потрапити знову в той мікроклімат, в якому опинилися під час відвідання. Інколи вони перетворюються на самостійні мистецькі акції, виходячи за межі навчального процесу, як, наприклад, перегляд в архітектурних майстернях з презентацією аромату, створеного співавторстві з професійним парфумером, і навіть з дегустацією особливого напою (іл. 1), та покликаною передати дух майстерень і змусити їх звучати особливим чином.

Ілюстрація 1. Відкритий перегляд в архітектурних майстернях НАОМА. 2024

Висновки. В умовах, коли лєвова частина навчального процесу в мистецьких закладах освіти перейшла в онлайн-формат, особливо важливим явищем, що слугує і стимулом, і виховним фактором, залишаються публічні перегляди творчих робіт. У нинішніх обставинах вони зі звичної форми атестації перетворилися на демонстрацію прихильності традиціям вітчизняної мистецької освіти. Тому цей феномен гідний окремого висвітлення, як і категорія «творчої майстерні» в сучасній мистецькій освітній площині, де з урахування викликів сьогодення є чимало дискусійних аспектів.

Література

На перегляд спільно з Міністерством! URL: <https://surl.li/cniibr>

Дні відкритих дверей 17, 18, 19 грудня 2024 року.

Захист кваліфікаційних робіт магістрів, кафедра скульптури.

URL: <https://surl.li/hjwrhl>

Відбувся поточний перегляд студентських робіт, створених у період з 1.09 до 5.11 2022-2023 н.р. URL: <https://surl.li/opjcbp>

Перегляд в НАОМА студентських робіт. 2019 р. URL: <https://surl.li/typxdv>

Запрошуємо на перегляд студентських робіт. URL: <https://surl.li/uhlpbq>

URL: <https://surl.li/vklekr>

«Разом із нами у світі мистецтва: Яскраві моменти Дня відкритих дверей НАОМА 2024».

URL: <https://surl.li/lnhmce>

НАОМА: перегляд, зима. URL: <https://surl.li/kyeqgf>

ATTESTATION PUBLIC EXPOSITIONS OF ART WORKS IN NATIONAL ACADEMY OF FINE ARTS AND ARCHITECTURE: EDUCATIONAL FACTOR. STIMULUS. TRADITION

Romanenkova Yuliia

Professor, Doctor of Art History,

National Academy of Fine Arts and Architecture, Ukraine,

ORCID: 0000-0001-6741-7829

yuliia.romanenkova@naoma.edu.ua

Abstract. The essay aims to emphasize the role of the creative workshop in modern domestic art education, emphasizing the importance of the process of attestation public exposition of

creative works for the formation of exhibition culture, regulation of self-esteem and a sense of responsibility for the quality of the presented art product in future artists. The review is based on the example of the tradition of attestation public expositions of NAFAA.

Key words: attestation public exposition, art workshop, art education, painting, restoration, architecture, academic drawing, design.